

Dodatek.

Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních.

I. Návrh na řešení kompetenčního konfliktu jest zamítnouti, nebyl-li v soudním řízení řádně podán přípustný rekurs na nejvyšší soud, takže musel býti odmítnut jako opožděný a podaný na nepříslušném místě.

(Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních ze dne 20. prosince 1926, čís. 385 z r. 1926.)

Jan K. domáhal se na okresním úřadě v T. na Slovensku výroku, že výpověď, daná mu správcem majetku, jest neplatnou. Okresní úřad uznal výpověď oprávněnou, župní úřad však napadené usnesení zrušil, maje za to, že ve věci jsou příslušny řádné soudy. Odvolání do tohoto rozhodnutí okresní úřad odmítl; odmítací usnesení nebylo napadeno. Žalobou, zadanou po té na okresním soudě, domáhal se Jan K. neplatnosti výpovědi. Okresní soud zastavil jednání o žalobě z důvodů okolností překážejících sporu podle §u 180 (čís. 1, 3, 5) zák. čl. I:1911, vyhověv námitkám žalovaného. K odvolání (správně rekursu) žalobce sedrie napadený rozsudek co do námitky překážející sporu podle čís. 1 §u 180 zák. čl. I:1911 potvrdila, jinak ho však změnila, zamítnuvši námitky, vznesené podle čís. 3 a 5 §u 180 cit. zák. článku. Opravný prostředek, podaný žalobcem, byl odmítnut nejvyšším soudem, ježto byl opožděn a podán na nepříslušném místě. Návrh Jana K-a na řešení záporného sporu o příslušnost senát pro řešení konfliktů kompetenčních zamítl jako nepřípustný.

Důvody:

Senát pro řešení konfliktů kompetenčních zamítl návrh jako nepřípustný ve smyslu §u 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n., ježto podle §u 4 (1) zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n. jest tu záporný spor o příslušnost tehdy, byla-li otázka příslušnosti v předepsaném postupu stolic poslední přípustnou stolicí popřena. V projednávaném případě však otázka příslušnosti (věcného oboru působnosti) v poslední přípustné stolicí nebyla řádnými soudy řešena, kdyžtž do usnesení sedrie byl podle §u 181 (7) zák. čl. I:1911 ve znění

zákona ze dne 2. července 1924, čís. 164 sb. z. a n. přípustný rekurs k soudu třetí stolice, ježto šlo o otázku, zda věc vůbec patří na pořad práva (§§ 540, 180 (1) zák. čl. I:1911) a tak soud třetí stolice — v tom případě, kdyby byl býval podán v zákonné lhůtě rekurs, vyhovující zákonným podmínkám — byl by měl možnost ba povinnost vysloviti, zda žalobní nárok může či nemůže býti uplatněn před řádnými soudy, nemohl však tak učiniti jediné proto, že rekurs Jana K-a musel býti z formálních příčin odmítnut, ježto byl podán opožděně a na nepříslušném místě.

II. Nárok na náhradu škody proti členům bytové komise pro nezákonný postup při záboru bytu na Slovensku, jest uplatňovati pořadem práva na řádném soudě.

(Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních ze dne 20. prosince 1926, čís. 386 z roku 1926.)

Jan L. a jeho manželka Ida L-ová podali dne 28. září 1923 u sedrie v B. žalobu proti bývalým členům bytové komise v T. o náhradu škody, ježto byli z bytu násilně vystěhováni protiprávním postupem bytové komise. Sedria v B. odmítla žalobu pro nepřípustnost pořadu práva. Soudní tabule napadené usnesení potvrdila. Na to podali manželé L-ovi žalobu téhož obsahu u okresního úřadu v T., jenž neuznal své příslušnosti a poukázal žalobce na pořad práva. Župní úřad napadené usnesení potvrdil, ministr s plnou mocí pro správu Slovenska odmítl odvolání manželů L-ových jako nepřípustné. K žádosti manželů L-ových jednal o záporném sporu o příslušnost senát pro řešení kompetenčních konfliktů, jenž uznal právem, že rozhodovati o žalobě manželů L-ových jsou příslušny řádné soudy.

Důvody:

Majetkoprávní nárok na náhradu škody odvozují manželé L-ovi proti bývalým členům bytové komise z jejich nezákonného postupu při zabírání bytu, tedy z jednání, jež se mělo díti podle ustanovení zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. Právním důvodem nároku jest tudíž nezákonnost postupu členů bytové komise, která jako orgán obce, na kterou byla přenesena nebo mohla býti přenesena určitá působnost (úkony při zabírání bytů obcemi, tudíž úkony veřejné správy) podle zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. — má býti považována za orgán správní (administrativní). Podle práva, platného na Slovensku, jest obecným právním pravidlem, že všechny majetkoprávní rozepře náležejí do působnosti řádných soudů, kromě těch, jež jsou zvláštními právními předpisy odkázány do oboru působnosti správních úřadů nebo zvláštních soudů. Z toho plyne, že i v tom případě, kdyby se nehledělo k ustanovení §u 27 (4) zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n., podle něhož o všech právních nárocích majetkových, jež vzniknou výkonem tohoto zákona, rozhodují — vyjímajíc ustanovení o výši ná-

hrady podle Šu 12 — řádné soudy, o žalobním nároku na náhradu škody, tedy o nároku majetkoprávním jsou povolány rozhodovati řádné soudy, ježto není zákonného ustanovení, jež by odkazovalo do oboru působnosti správních úřadů nebo zvláštních soudů řešení rozepří, jichž předmětem jest náhrada škody způsobená jednotlivci obecními orgány v jich úředním výkonu. Z uvedeného ustanovení zákona čís. 592/1919 dlužno tedy vyvozovati, že rozhodovati o nároku, jakým jest ten, o němž tu jde, jest zákonem výslovně přikázáno soudům řádným.

III. Tím, že nejvyšší správní soud popřel příslušnost správních úřadů rozhodovati o věci, popřel, třebas tak výslovně neprohlásil, i svou vlastní příslušnost.

Senát pro řešení kompetenčních konfliktů není příslušným řešiti spor o příslušnost mezi nejvyšším správním soudem a vrchním rozhodčím soudem hornickým.

(Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních ze dne 20. prosince 1926, čís. 421 z r. 1926.)

Senát pro řešení konfliktů kompetenčních zamítl pro nepříslušnost návrh závodní rady na řešení záporného konfliktu kompetenčního mezi nejvyšším správním soudem a vrchním hornickým rozhodčím soudem v Praze ohledně příslušnosti k rozhodnutí o nároku závodní rady proti správě šachty na přikázání kancelářské místnosti.

Důvody:

a) **S k u t k o v ý s t a v.** Jde o případ Šu 15 (2) zák. o závodních a revírních radách při hornictví ze dne 25. února 1920, čís. 144 sb. z. a n., dle něhož závodní správa povinna jest dáti závodní radě k dispozici vhodnou kancelářskou místnost. Věc má se dle obsahu předložených spisů takto: Závodní rada šachty Pavel II. v H. žádala na závodní správě téže šachty, by jí dala ve smyslu citovaného předpisu k dispozici vhodnou kancelářskou místnost. Žádosti této závodní správa však vyhověla jen potud, že jí dala k dispozici kancelář šichtmistra pouze pro dobu jejího zasedání, neposkytla však jí místnost k stálému vedení jejího úřadu. Na oznámení závodní rady vyzval revírní báňský úřad v M. výnosem ze dne 5. února 1923, čís. 1777 závodní správu, by závodní radě poskytla vhodnou místnost potřebnou k jejímu úřadování a by splnění tohoto příkazu do 30 dnů vykážala. Na odvolání závodní správy potvrdilo báňské hejtmanství v Praze rozhodnutím ze dne 9. května 1924 tento výnos. Toto rozhodnutí bylo však na stížnost těžarstva nálezen nejvyššího správního soudu ze dne 9. prosince 1924 zrušeno pro nezákonnost a to z toho důvodu, že báňské úřady ve věci té příslušny nejsou, nýbrž že věc náleží před orgány v citovaném zákoně k rozhodování sporů mezi závodní radou a závodní správou povolané, to jest tedy před revírní radou a hornické rozhodčí soudy. Následkem toho předložila závodní rada spor tento k rozhodnutí revírní radě, která rozhodnutím ze

dne 5. března 1925 závodní správě uložila, by vhodnou a náležitě zařízenou kancelářskou místnost závodní radě k dispozici dala. Toto rozhodnutí bylo na odvolání závodní správy rozsudkem hornického rozhodčího soudu v M. ze dne 14. února 1925 potvrzeno. Avšak tento rozsudek byl na další odvolání závodní správy rozhodnutím vrchního rozhodčího soudu hornického v Praze ze dne 30. prosince 1925 pro nepřislusnost revírní rady a hornického rozhodčího soudu zrušen s tím, že příslušny jsou naopak báňské úřady. Je tu tedy záporný kompetenční konflikt. Závodní rada podala návrh na jeho řešení, v němž hájí stanovisko nejvyššího správního soudu, že příslušny jsou revírní rada a hornické rozhodčí soudy.

b) *P r á v n í o t á z k a.* Na prvním místě bylo se senátu zabývatí námitkou, nejvyšším správním soudem v jeho projevu vznesenou, že nejde vůbec o konflikt mezi ním a vrchním rozhodčím soudem, ježto prý on nepopřel příslusnost svou, naopak ji uznal a napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil, a že tedy konfliktní návrh tak, jak byl vznesen, jest nepřipustný. Námitku tuto neuznal senát důvodnou. Podle §u 3 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n. jest zvláštní senát povolán rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi nejvyšším správním soudem se strany jedné a řádným soudem se strany druhé. Podle §u 4 téhož zákona jest tu kompetenční konflikt záporný tehdy, byla-li otázka příslusnosti v předepsaném postupu stolic poslední přípustnou stolicí popřena. Po názoru senátu jsou předpoklady posléze uvedené také v nálezu nejvyššího správního soudu splněny. Jest sice pravda, že vlastní zrušovací výrok tohoto nálezu popření příslusnosti nejvyššího správního soudu k přezkoumání rozhodnutí před ním napadeného neobsahuje, dlužno však přihlídnouti k tomu, že stížností do rozhodnutí toho podanou bylo na nejvyšším správním soudu žádáno zároveň přezkoumání meritorní otázky, tvořivší předmět rozhodování úřadů báňských. Tím, že nejvyšší správní soud popřel příslusnost úřadů těchto rozhodovati o meritu věci, popřel zároveň příslusnost svou zabývatí se tímto meritem. Obsahuje tudíž nález jeho, třebas to výslovně neprohlašoval, implicate i popření vlastní příslusnosti a dlužno proto uznati, že v návrhu na řešení kompetenčního konfliktu správně označen nejvyšší správní soud za účastněný na tomto konfliktu. Před to uznal se konfliktní senát nepřislusným z těchto důvodů: Konfliktní senát jest příslusným dle §u 3 konfl. zák. toliko pro spory o příslusnost mezi řádnými i soudy s jedné a správními úřady neb nejvyšším správním soudem s druhé strany; rozhodčí soudy a nanejvýš též rozhodčí soud hornický nejsou však řádnými soudy, neboť těmi jsou dle §u 1 j. n. jen okresní, krajské, zemské a obchodní soudy, vrchní zemské soudy a nejvyšší soud. Není tedy konfliktní senát pro tento spor o příslusnost vzniklý mezi nejvyšším správním soudem a vrchním rozhodčím soudem hornickým příslusným.
